

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

ИЗХ. № 23/27.11.2019г.

София, 1000, ул. „Лавеле“ №10, ет.4, ап.16, e-mail: bapid@bapid.com , тел: 02 417 44 19

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ

ВХ № ПГ-906-01-164

ПОЛУЧЕНО НА 28.11.2019г.

ДО
Г-н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

КОПИЕ:

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПРАВНА КОМИСИЯ

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА ПРАВНА
КОМИСИЯ

ДО
Г-ЖА ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА – ПРОДАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЗДРАВНАТА КОМИСИЯ

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА ЗДРАВНА
КОМИСИЯ

ДО
Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО
САМОУПРАВЛЕНИЕ

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО
САМОУПРАВЛЕНИЕ

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

София, 1000, ул. „Лавеле“ №10, ет.4, ап.16, e-mail: bapid@bapid.com , тел: 02 417 44 19

ДО
Г-Н СЛАВЧО АТАНАСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА
ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА

ОТНОСНО: Становище по Законопроект за отмяна на Закона за социалните услуги, 954-01-76 от 06.11.2019 г. и по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за социални услуги, 954-01-81

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) е национална мрежа от организации за хора с интелектуални затруднения, техните семейства, застъпници и професионалисти. Асоциацията е основана през 1993 г., а през 1996 Министерски съвет признава нейната национална представителност.

Мисията на БАЛИЗ е да защитава правото на достоен и независим живот за хората с интелектуални затруднения и техните семейства чрез осигурен достъп до качествени услуги, подкрепено вземане на решения и възможности за трудова заетост. БАЛИЗ се застъпва за провеждане на национална и местна политика, която подкрепя пълноценното включване на хората с интелектуални затруднения и техните семейства във формирането и мониторинга на национални, регионални и местни политики свързани с тях.

БАЛИЗ създаде първите социални услуги в общността за деца и възрастни с интелектуални затруднения, разработи методически материали, обучи специалисти за работа в общността. БАЛИЗ разработи и предостави на Агенцията за социално подпомагане „Динамичен модел за планиране на социални услуги“.

В БАЛИЗ членуват повече от 2500 души на територията на цялата страна, като нейните 40 организации обхващат 110 общини. През 2015 г. към БАЛИЗ се създаде Национална платформа на самозастъпниците.

Имайки предвид опита но от 26 години активна работа за реализиране на правата на хората с интелектуални затруднения и техните семейства и развитие на социалната сфера, считаме че отмяната на Закона за социалните услуги стопира развитието на политики и мерки, които да подкрепят децата и възрастните с увреждания и техните семейства чрез предоставяне на качествени услуги.

Законът за социалните услуги отменя нормативна уредба, която вече не отговаря на съвременното обществено развитие и нуждите на гражданите въвежда няколко нови положения в предоставянето на социални услуги, които положения са в съответствие с Доброволната европейска рамка за качество на социалните услуги, а това са:

- **По-добър достъп до услугите** (ангажимент за национална карта на социалните услуги, която да отговаря на потребностите и демографския профил на населението,

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

София, 1000, ул. „Лавеле“ №10, ет.4, ап.16, e-mail: bapid@bapid.com, тел: 02 417 44 19

общодостъпни и специализирани услуги, според индивидуалните потребности, интегриран подход в предоставянето, координиране на действията при наличие на определени рискове и пр.);

- **Акцент върху ефективността** – социалните услуги да намират добро решение за човека, за да може да се преодолее социалното изключване, да бъдат защитени правата и да се повиши качеството на живот (на първо място се поставя въпросът за качеството на социалните услуги със заявка за нови стандарти, система за контрол и мониторинг, инвестиции и задължения за развитие на човешкия капитал, управление на случай, и пр.);
- **Гъвкавост и ефикасност** на използване на публичния ресурс (възможности за по-добро управление на услугите и тяхното многообразие, интегриране на подкрепата, въвеждане на нови форми за публично-частни партньорства и пр.).

1. **При новата форма на социална подкрепа не е водещо раздаване на помощи, а предоставяне на подкрепа:** получаването на социални услуги е въведено като право, което трябва да даде гаранции, че вече не са възможни оправдания за липсата на определени услуги, ако има нужда за тях.
2. **Улесняване на достъпа до социални услуги:** в закона е залегнал нов ред за достъп до социалните услуги, при който се децентрализира насочването за ползване (към общините) с цел улесняване на нуждаещите се и намаляване на административната тежест. Предвиденият ред гарантира провеждане на предварителна оценка, която позволява нуждаещият се човек да получи информация за предлаганата подкрепа и да може да избере по свое желание къде да ползва услугата. Облекчава се също така и достъпът до социални услуги за деца с увреждания.
3. **Възможност за реализиране на интегриран подход на подкрепа:** законът създава задължение за координирани действия между различните служби (здравни, социални, образователни, заетост) при идентифициране на потребности от подкрепа. Налага се те да имат общи и съгласувани планове за човека, а не например, родителите, възрастните, близките да тичат от институция до институция и да ги молят да си говорят по между си какво точно да направят с човека.
4. **Планиране и осигуряване на достъпа до социални услуги, съобразно потребностите:** въвежда се нов ред за планиране на социалните услуги чрез Националната карта на социалните услуги за да се постигне равномерно разпределение на предлаганите услуги, съобразно потребностите и осигуряване на достъп на нуждаещите се там, където те живеят. Гарантиран е процесът на планиране, при който се осигурява познаване на местните потребности и съобразяване с тях, като се гарантират и услуги за групи нуждаещи се, които в последните години бяха пренебрегвани (като услугата „Ранна интервенция и подкрепа на семействата на деца с увреждания или риск от увреждания).
5. **Силен акцент върху качеството:** важна гаранция, че предлаганите нови принципи ще създадат различна среда е именно предложението за ново разделение на функциите – по планиране, предоставяне и контрол. Предвижда се специално да бъдат развити детайлно новите стандарти за качество, и ако услугите не отговарят на тях да бъде спирано финансирането им. Качеството ще включва стандарти в следните посоки:
 - a. организация и управление на услугата;
 - b. квалификация и професионално развитие на служителите, които осъществяват дейността по предоставянето на услугата;

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

София, 1000, ул. „Лавеле“ №10, ет.4, ап.16, e-mail: bapid@bapid.com , тел: 02 417 44 19

с. ефективност на услугата с оглед на постигнатите резултати за лицата, които я ползват, в отговор на потребностите им.

6. Въвежда се превенция и общодостъпни услуги чрез които тя ще може да се случва: в ЗСУ се въвеждат особено важни услуги, които са свободно достъпни за всички хора, преди и когато все още нямат или не са изяснили своя проблем. Това са услуги с превантивен характер, услуги, които осигуряват информиране, консултиране и обучения за умения.
7. Мит е, че ЗСУ ще е „по-добър“ за НПО доставчиците: на първо място, този закон повишава изискванията към тях; на второ място, не се предвижда допълнително финансиране, а напротив – въвеждат се повече задължения за ефективност и качество.

Законът за социалните услуги беше приет след широк консултативен процес за изработване на законодателното предложение

Твърдението, че законът е приет без обществено обсъждане не отговаря на истината. Изработването на ЗСУ беше съпътствано от широки обществени консултации с участието на различни заинтересовани страни. Съвместно изготвената Концепция за съдържанието на закона, която очерта рамката и зададе параметрите на постигнатия консенсус между участниците, беше важен етап. Изработването на законопроекта отрази възможно най-широк кръг гледни точки.

Именно за това смятаме, че законът е добро предложение, тъй като конкретните му текстове отразяват постигнатите споразумения за промяна на средата, постигнати на различните етапи, давайки възможност за плурализъм на мненията, експертност и оценка на въздействието.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ,

Сериозно сме обезпокоени от законопроект 954-01-76 и 954-01-81, с посочените мотиви. Изразяваме несъгласието си „НПО“ да се противопоставя на хората, като нещо което има различни интереси, от тези на потребителите и уязвимите групи. Искаме отново да подчертаем, че ние като обединение на организации на родители и професионалисти представляваме хората – наши учредители са родители на деца и лица с интелектуални затруднения, потребители на социални услуги, експерти и професионалисти от социалната сфера. За това и често ние сме партньори на местните власти да развием капацитет и обединим ресурси, за да осигурим подкрепата от, която имат нужда хората с интелектуални затруднения и техните семейства.

Втората тенденция, която силно ни безпокои е, че вместо да продължим работата по под-законовата нормативна уредба, и да се обезпечи добрата и ефективна реформа, се предприемат политически действия за промяна или отмяна на Закона, без да се обръща внимание на това, че има много спешни и актуални социални нужди, на които вече държавата е закъсняла да отговори, и се отнема възможността поне да направи крачка за решаването им. Това ще задълбочи социалните различия и маргинализацията в обществото ни.

Призоваваме ви отговорно да подходите и да отхвърлите представените законопроекти за отмяна/изменение на закона за социалните услуги.

С УВАЖЕНИЕ,

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

София, 1000, ул. „Лавеле“ №10, ет.4, ап.16, e-mail: rapid@rapid.com, тел: 02 417 44 19

1. Сдружение "Топлина", Айтос
2. Сдружение "Избор", Банско
3. Сдружение "БАЛИЗ - Благоевград", Благоевград
4. Сдружение „Бъдеще за Вас“, Брацигово
5. РСПЛУФПУ "Св. Иван Рилски", Бургас
6. БАЛИЗ-Бяла, Бяла
7. Сдружение "Семеен център Мария", Варна
8. Сдружение "Виктория 04", Велико Търново
9. БАЛИЗ – Велинград, Велинград
10. Регионално дружество за подкрепа на лица с умствени затруднения, Видин
11. СПЛИЗ "Зорница", Враца
12. Сдружение "Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения", Габрово
13. Фондация "Св. Николай Чудотворец", Добрич
14. Дружество за умствено и психически увредени лица, Дряново
15. Сдружение "Нов избор", Кресна
16. Сдружение "Перперикон-Кърджали", Кърджали
17. Сдружение "Закрила", Ловеч
18. Сдружение "Бъдеще за всеки", Монтана
19. Сдружение "Егида", Пазарджик
20. БАЛИЗ – Перник, Перник
21. Сдружение "БАЛИЗ - Петрич", Петрич
22. БАЛИЗ – Плевен, Плевен
23. Сдружение "Паралелен свят", Пловдив
24. Сдружение за лица с интелектуални затруднения "Шанс", Разлог
25. РАЛИЗ, Русе
26. Сдружение с нестопанска цел "Довери ми се", Самоков
27. Сдружение "Алтернатива", Сандански
28. Сдружение "Надежда за добро бъдеще", Силистра
29. Сдружение "Иновация", Симитли
30. Сдружение на родители на деца с ментални и физически увреждания "Бъдеще 2002", Сопот
31. Сдружение "Съпричастие", София
32. Сдружение "Асоциация Аутизъм", София
33. Фондация "Слънце за всеки", София
34. Фондация "Светът на Мария", София
35. Сдружение с нестопанска цел "Филадельфия 2002", Стара Загора
36. Сдружение "Алтернативи 2017", Стражица
37. Сдружение "Равенство", Тетевен
38. Сдружение "Закрила, обич и вяра", Търговище
39. Сдружение "Независим живот", Шумен
40. Сдружение "Милосърдие 01", Ямбол